

Bağımsızlığını geliştirememişlerin özelliklerini de şöyle sıralayabiliriz: 1 — Ürkeklik, 2 — ilişki kurma, arkadaş edinme isteksizliği, 3 — eve aşırı bağlılık, 4 — iş yerinde müdürden, üstlerinden özel ilgi bekleme, 5 — birden öfkelenme ve patlamalar, 6 — evlenince eşinden kendine ana-babası gibi davranmasını beklemek, 7 — gene evlenince ana-baba evinden ayrılmak istememek, 8 — kendinden çok yaşlı biriyle evlenme isteği, 9 — sürekli olarak başkalarına danışma, öğüt alma ve yardım bekleme.

Toplumda bağımsızlık, fertlerin özellikle yönetici ve aydınların bağımsızlığıyla yakından ilgilidir. Gerek fertte gerekse toplumda bağımsızlık yapısı üç ana temel üstünde yükselir:

1 — Kendine, yani meselelerini yalnız başına karşılayıp çözümlenebileceğine, işlerini kimsenin yardımından görüp yürütebileceğine güven ve inanç. Buna RUHİ BAĞIMSIZLIK diyebiliriz.

2 — Özel varlığının ve yaptıklarının değerine inanmak. Bir toplumun milletin bağımsızlığı kendine özgü (has), kendi örneğine uygun yaşantısını sürdürmek isteğine, kendi değer yargılarının, inanç, hayat (yaşantı) düzeninin, töre ve geleneginin, yaptıklarının, sanatlarının yüksek değerde, kutlu ve kendileri bakımından başkalarınınkine üstün olduğuna fertlerinin besledikleri inanca dayanır. Bağımsız toplum bunu çocuklarına, yeni yetişen kuşaklara da böyle öğretir. Toplumun bu davranışına MANEVİ BAĞIMSIZLIK diyoruz. Bağımsızlık ihtiyacı bundan doğar, bağımsızlık isteğinin direği, temel taşlarından biri budur. Manevi bağımsızlık ruhi bağımsızlıkla da ilgilidir ve bir bakıma ruhi bağımsızlığın dayanağıdır.

3 — Milletin maddi ihtiyacı başkalarına muhtaç olmadan kendi kendine karşılayabilme gücü, bunun sonucu, yani İKTİSADİ BAĞIMSIZLIK.

Bir ülke halkının maddi ya da manevi ihtiyaçları karşılanamaz, başkalarının yardımına avuç açılırsa o ülkede yaşayan milletin bağımsızlığını uzun süre koruyabilmesi mümkün değildir. Maddi ihtiyaçların karşılanamaması ikti-

sadi sömürgeciliğe, manevi ihtiyaçların doyurulmaması da kültür sömürgeciliğine kapıları açar.

Toplumlar, milletlerle ilgili bir dördüncü bağımsızlık da SİYASİ BAĞIMSIZLIK'tır. Siyasal bağımsızlık, ayrı milli varlığını sürdürme ihtiyacı ve isteginin kaynağı da, temeli de yukarıda belirttiğimiz üç —RUHİ, MANEVİ, İKTİSADİ— bağımsızlıktır. Şüphesiz kendi meseleleriyle başedebileceğine, kendi işlerini görebileceğine güvenemeyen, varlığının ve yaptıklarının değerine inanmayan veya bu güvenle inancı yitirmiş olan bir toplum ya da kişilerin bağımsızlık istemesi beklenemez. İhtiyaçlarını karşılama gücünden yoksun bir millet de er veya geç, bağımsızlığından parça parça şuna buna bağışlamak zorunda kalır.

Yöneticilerimizin ikide bir yabancı uzmanlar çağırarak akıl danışma ihtiyacını duymaları RUHİ BAĞIMSIZLIĞIMIZIN cılızlığının belirtisidir. Geçenlerde tanınmış, değerli bir yazarımız: «Planlamamızı desteklemek için her sahadada yabancı bilginler, müşavirler de çağırılmalı...» diyordu.

Bu teklif belirtmeye çalıştığımız bağımsızlık ilkeleriyle çelişiktir; buram buram RUHİ BAĞIMSIZLIK kokuyor. Her güçlükle her karşılaştığımızda, başımız her dera geldiğinde kendimize güvenemeyip işlerimizi gördürmek, çıkmazdan kurtarılmak için başkalarının yardımına ihtiyaç duymamız apaçık bir BAĞIMLI davranıştır. BAĞIMSIZLIK'ın ta kendisidir. 200 yıldır süregelen ruhi bağımsızlığımızın henüz sona ermediğini gösterir.

Çok uzun süren, birtakım yönetici ve aydında vazgeçilmez bir alışkanlık niteliğini alan bu davranış ruhi bağımsızlığımızı temelinden sarsmış; töre ve inançlara, milli yaşantı, milli düşüncü, sanat ve zevke, kısacası kılığa varınca ya kadar milli olan her şeye karşı açılan savaş manevi bağımsızlığı (yaptıklarının, özdeğerlerinin önemine inancı) sıfıra indirmiş; toplumumuzun ihtiyaçlarını karşılamadaki eksiklik ve aksamalar iktisadi bağımsızlığın sürdürülmesini güçleştirmiş; tavsatmış, bu alanda da fedakârlıklara göz yumulmasına yol açmıştır.

TÜRKİYE'MİZİN bugün siyasal bağımsızlığını da ancak bu çerçevede doğru olarak ölçüp değerlendirebiliriz. Böyle bir Türkiye'de BAĞIMSIZLIK sözü epeyce yadırgatıcı, garip kaçıyor. GERÇEKTEN BAĞIMSIZ TÜRKİYE istiyorsak anlatmaya çalıştığımız, özellikle ilk üç bağımsızlığın (RUHİ - MANEVİ - İKTİSADİ) temellerini atmamız, henüz iyice yok edilmemiş milli unsurları geliştirmemiz, sağlamlaştırmanız ve ülkemizde hakim kalmamız gerekir ve şarttır.

Marks, Lenin, Mao biçimi yönetim; İngiliz, Fransız, Amerikan örneği Meclisli Halk İdaresi (parlamentar demokrasi) v.b. özelemler, taklit davranışları ile BAĞIMSIZLIK; yabancı sanatları ve taklitlerinin, yabancı yaşantı, hayat anlayışının hakim olduğu bir ülkede, yabancı fikir ve ülkelerinin köleliğini benimsemek, onların düzenlerinin kalıpları için kendini ezip büzerek sokma, onlara uydurma çabaları, onların ardından gitme özentisi ya da ihtiyacı ile BAĞIMSIZLIK yanyana, bir araya gelebilecek, bir arada olabilecek nesnelere değildir. Bunlar birbiriyle çelişik kavramlardır; birincilerinin bulunduğu yerden ötekisi —BAĞIMSIZLIK— kaçır gider; yerini kültür sömürgeciliği, manevi kölelik, ardından da iktisadi siyasal BAĞIMSIZLIK, KÖLELİK gelir.

Bir yandan silâh gücü, öte yandan para ve cazip, kandırıcı fikirler daha ilk çağlardanberi milletlerin bağımsızlıklarını ellerinden almak, onları köleleştirmek için araç, vasıta olarak kullanılmıştır.

Yakın geçmişe kadar silâh ve savaş gücü boyunduruğu koşulmasından yarar umulan milletlerin bağımsızlıklarını ellerinden almak için kullanılan birinci vasıta idi. Bugün silâh ya da silâhlı saldırı ile tehdit en son, başka çıkar yol kalmadığına inanılınca başvurulan vasıta durumuna düşmüştür. Buna karşılık atom bombasından da etkili, çok ince başka usul ve vasıtalar geliştirilmiştir. Para, iktisadi yardım, milletlerarası dernekler, ilim adına konuşur-yazar-hareket eder görünen bir takım ilim(!) adamlarının yazar, oyuncu,

sanat ve sanatçının (bir yandan milletlerarası komünistlik öte yandan milletlerarası sermaye elinde) kullanılması; kendi idare tarzını, devlet biçimini propağanda v.b. ile benimsetme; tehlikeli düşmanlar karşısında korkudan, bir kanat altına sığınma ihtiyacından doğan anlaşmalar; tarih mirası, ülkeleri v.b. birbirine yabancı, eşit güçte olmayan milletler arasında, sözde eşit, gerçekte ise eşit hak ve şartlar, eşit imkânlar içinde yapılmayan anlaşmalar ve bu nitelikteki bütün milletlerarası kuruluşlar, (Ortak Pazar, Demir

Perde Ortak Pazarı, Varşova Paketi, hatta bazı bakımlardan NATO ve benzerleri), bu gibi kuruluşların hepsi çağımızda BAĞIMSIZLIKLARI kurnazca baltalamak, elden gelirse temelli yoketmek ve kendi toplumunun çıkarlarını yürütebilmek için bulunmuş ince, kurnazca, göz boyayıcı ve kandırıcı usullerdir.

Açıkça görülüyor ki bugün bağımsızlığını korumak ve sürdürmek çok çetin, dünkünden çok, pek çok daha güç bir iştir. Bağımsızlığın değerini bilen, önemini kavrayan milletleri nher bakıma çok

güçlü ve sağlam olmaları, büyük fedakârlıkları göze almaları, emek harcamaları, alınteri ve kafa nuru dökmeleri gerekir. Yoksa BAĞIMSIZLIK İLE BİRLİKTE KENDİLERİNİN DE YOK OLMASI HİÇTENDİR (1).

(1) Bu konuda tamamlayıcı görüşler için bakınız: Türkiye'deki Çözüntünün Nedenleri.

1 — İsteme yeri: Sebil Yayın-
evi, Babıâli, Vilâyet Karşısı.

2 — Tohum Yayınevi, Bayezit,
Beyaz Saray Zemin Kat — İST.

Bayram

Bir ses geliyor top sesi hep aldanırım
Az çok acı tatlı ben de bayram tanırım
Bayram ne şeker ne koç ne süs püsle olur
Bayramsa eğer annesiz olmaz sanırım.

Kenan SEYİTHANOĞLU